

Sygn. akt V KZ 30/15

POSTANOWIENIE

Dnia 18 sierpnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Stępka

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu bez udziału stron

w dniu 18 sierpnia 2015 r.,

w sprawie **P. K.**

zażalenia ukaranego na zarządzenie Zastępcy Przewodniczącego Wydziału II
Karnego Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu

z dnia 28 kwietnia 2015 r., sygn. akt II AKo 142/14,

o odmowie przyjęcia wniosku skazanego o wznowienie postępowania,

na podstawie art. 437 § 1 kpk

p o s t a n o w i ł

utrzymać w mocy zaskarżone zarządzenie

UZASADNIENIE

W dniu 1 października 2014 r. P.K. wystąpił z osobistym wnioskiem o wznowienie postępowania w sprawie zakończonej prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego we Wrocławiu z dnia 29 kwietnia 2014 r., o sygn. akt IV Ka 6/14, utrzymującym w mocy wyrok Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Śródmieścia, sygn. akt VI W 1986/13 z dnia 27 września 2013 r. (k. 1). Pismem z dnia 5 listopada 2014 r. wnioskodawca został wezwany w trybie art. 120 § 1 k.p.k. w zw. z art. 38 § 1 k.p.s.w. do usunięcia w terminie 7 dni formalnego braku wniosku o wznowienie postępowania, poprzez jego sporządzenie i podpisanie przez adwokata albo radcę prawnego oraz uiszczenie opłaty, pod rygorem odmowy przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania (k. 12). W związku z tym, wnioskodawca pismem z dnia 15 grudnia 2014 r. zwrócił się do Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu o zwolnienie od

kosztów sądowych oraz o ustanowienie adwokata z urzędu w celu sporządzenia wniosku o wznowienie postępowania (k. 23 - 28). W dniu 5 stycznia 2015 r., zarządzeniem Przewodniczącego Wydziału II Karnego Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu, wyznaczono wnioskodawcy na podstawie art. 78 § 1 k.p.k. pełnomocnika z urzędu w osobie adw. K. C., celem ewentualnego sporządzenia i podpisania wniosku o wznowienie postępowania lub złożenia opinii o braku podstaw do złożenia takiego wniosku (k. 29).

W dniu 2 marca 2015 r. (data wpływu do Sądu), pełnomocnik złożył w Sądzie Apelacyjnym we Wrocławiu opinię o braku podstaw do sporządzenia wniosku o wznowienie w/w postępowania, przesyłając zarazem jej odpis do wiadomości wnioskodawcy (k. 33 - 36). Pismem z dnia 4 marca 2015 r. wnioskodawca został wezwany do usunięcia braku formalnego wniosku o wznowienie postępowania poprzez jego sporządzenie i podpisanie przez adwokata lub radcę prawnego przez siebie ustanowionego, pod rygorem odmowy przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania (k. 39). To wezwanie zostało doręczone P. K. w dniu 17 marca 2015 r. (k. 40a), jednakże wnioskodawca nie usunął w określonym terminie powyższego braku formalnego, lecz nadesłał kolejne pismo (data wpływu do Sądu 10 marca 2015 r., (k. 40), w którym ponownie wystąpił o wznowienie postępowania oraz wyznaczenie nowego obrońcy z urzędu. Wobec nieusunięcia braku formalnego, zarządzeniem Zastępcy Przewodniczącego Wydziału II Karnego Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 28 kwietnia 2015 r., odmówiono ustanowienia kolejnego adwokata z urzędu dla sporządzenia i podpisania wniosku o wznowienie postępowania oraz odmówiono przyjęcia wniosku P. K. o wznowienie postępowania karnego w sprawie zakończonej prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego we Wrocławiu z dnia 29 kwietnia 2014 r., o sygn. akt VI Ka 6/14, utrzymującym w mocy wyrok Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Śródmieścia, z dnia 27 września 2013 r., sygn. akt VI W 1986/13 (k. 41).

Odpis zarządzenia doręczono osobiście wnioskodawcy w dniu 2 czerwca 2015 r. (k. 44), a w dniu 8 czerwca 2015 r. P. K. złożył w ustawowym terminie zażalenie na to zarządzenie. W tym środku odwoławczym powołał się na poczucie krzywdy w związku z prawomocnym ukaraniem, a nadto podniósł, że jego sytuacja ekonomiczna nie pozwala na osobiste ustanowienie pełnomocnika, natomiast

wyznaczony uprzednio adwokat z urzędu odmówił sporządzenia wniosku o wznowienie postępowania (k. 45)

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie wnioskodawcy P. K. nie zasługuje na uwzględnienie.

Przepis art. 545 § 2 k.p.k. stwierdza jednoznacznie, że jeśli wniosek o wznowienie postępowania nie pochodzi od prokuratora, powinien być sporządzony i podpisany przez adwokata albo radcę prawnego. W doktrynie oraz orzecznictwie obowiązek ten określany jest powszechnie jako przymus adwokacki, chodzi bowiem o to, by przedmiotowy wniosek opracował podmiot fachowy. Użyte w tym przepisie sformułowanie „powinien” jest równoznaczne z bezwzględną koniecznością realizacji nakazu w nim zawartego. A zatem złożenie wniosku o wznowienie postępowania sporządzonego osobiście przez samego wnioskodawcę (skazanego, ukaranego), jest czynnością prawnie bezskuteczną. (zob. T. Grzegorzczuk, *Kodeks postępowania karnego. Komentarz*, Warszawa 2008, s. 1153; *postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 13 września 2012 r., III KZ 67/12, Lex Nr 1220908; z dnia 21 listopada 2012 r., IV KZ 65/12, Lex Nr 1228644; z dnia 30 września 1996 r., V KZ 47/96, OSNKW 1996, Nr 11 – 12, poz. 88*). W tej sytuacji, w przedmiotowej sprawie P.K. nie był uprawniony do sporządzenia osobiście wniosku o wznowienie postępowania. Brak formalny wniosku polegający na niesporządzeniu i jego niepodpisaniu przez adwokata mógł być usunięty przez niego tylko poprzez osobiste ustanowienie pełnomocnika w osobie adwokata lub radcy prawnego z wyboru, gdyż został prawidłowo do tego wezwany w trybie art. 120 § 1 k.p.k. Należy zauważyć, iż wezwanie do usunięcia braku formalnego z dnia 4 marca 2015 r. zawiera wyczerpujące pouczenie w tym zakresie wraz z konsekwencjami prawnymi nieusunięcia tego braku. Nadto wskazać również należy, że obrońca (albo pełnomocnik) wyznaczony z urzędu w postępowaniu kasacyjnym lub w postępowaniu o wznowienie postępowania, powinien sporządzić i podpisać kasację lub wniosek o wznowienie postępowania albo poinformować na piśmie sąd, że nie stwierdził podstaw do wniesienia kasacji lub wniosku o wznowienie postępowania. Z tego właśnie uprawnienia skorzystał wyznaczony w niniejszej sprawie z urzędu na pełnomocnika – adwokat K.C., skoro nie znalazł prawnych podstaw przewidzianych w art. 540 (i następne) kodeksu postępowania karnego, do złożenia

wniosku. Ponieważ w przedmiotowej sprawie P. K. mimo wezwania nie usunął braku formalnego, wydanie zaskarżonego zarządzenia stało się konieczne.

Zarządzenie to jest w pełni zasadne i jako takie należało utrzymać w mocy.

I.n